

106557 - Een school mag een leerling pas schorsen of verwijderen als blijkt dat een minder verstrekkende maatregel niet werkt.

ADVIES

inzake de klacht van:

de heer A en mevrouw B, ouders van C, voormalig leerling van de openbare basisschool D te E, klagers

tegen

mevrouw H, directeur van D en
de heer I, voorzitter van het college van bestuur van G (G), verweerders

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij klaagschrift van 30 november 2014, ingekomen op 1 december 2014 en aangevuld op 2 en 3 december 2014 en op 16 januari 2015 hebben klagers op grond van de geldende klachtenregeling een klacht tegen verweerders ingediend met de volgende inhoud:

De heer en mevrouw A klagen erover dat de school onvoldoende begeleiding heeft geboden aan hun zoon C en ten onrechte - want prematuur en buiten proportie - is overgegaan tot schorsing van hun zoon en het starten van een verwijderingsprocedure. Tijdens de schorsing heeft de school een plan van aanpak opgesteld dat niet tegemoet komt aan de zorgplicht van de school om hun zoon onderwijs te bieden.

Daarnaast stellen klagers dat het schoolbestuur procedurele fouten heeft gemaakt in het kader van het opleggen van de schorsing.

Tot slot klagen de heer en mevrouw A erover dat de school en het bevoegd gezag de tijdens de mediation overeengekomen geheimhouding hebben geschonden.

Dit alles zoals nader toegelicht in het klaagschrift en de bijlagen.

Vanuit het secretariaat van de Commissie is telefonisch met partijen overlegd over de gewenste wijze van afhandeling van het geschil: mediation of formele klachtbehandeling. Naar aanleiding van de uitkomst van deze gesprekken is de klacht ter beoordeling voorgelegd aan de Commissie.

De Commissie heeft verweerders verzocht voor 9 januari 2015 een verweerschrift in te dienen.

Verweerders hebben op 8 januari 2015 een gezamenlijk verweerschrift ingediend.

Op 14 en 28 januari 2015 heeft de Commissie nadere informatie van verweerders ontvangen.

Op verzoek van de Commissie heeft het bevoegd gezag de klachtenregeling en de schoolgids toegezonden. Alle stukken zijn in afschrift aan partijen gestuurd.

De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 4 februari 2015 te Utrecht.

Op de zitting waren klagers en verweerders in persoon aanwezig. Verweerders werden ter zitting vergezeld door de heer J, lid college van bestuur G, en mevrouw, leerkracht en coördinator Leonardo-onderwijs op D, beiden als informant.

Hetgeen in de stukken en op de zitting naar voren is gebracht is, voor zover relevant, zakelijk in dit advies weergegeven.

2. DE FEITEN

Op 6 januari 2014 is D gestart met een Leonardo-afdeling. C is met twaalf andere leerlingen op 6 januari 2014 gestart in de Leonardogroep. Tot aan de zomervakantie van 2014 hebben klagers en de school regelmatig contact gehad over het gedrag van C. In diezelfde periode zijn er twee handelingsplannen 'gedrag' opgesteld en is besloten tot kortdurende onderwijsondersteuning (KOO). Het doel van KOO is om te voorkomen dat een leerling aangewezen raakt op het speciaal onderwijs, door de school in een vroeg stadium te ondersteunen bij de begeleiding van de leerling. In verband met de KOO is C geobserveerd. De bevindingen zijn op 16 juni 2014 besproken. Op 20 juni 2014 is afgesproken dat aan het begin van het nieuwe schooljaar met een nieuw handelingsplan zou worden gewerkt. Verder zou school bij het samenwerkingsverband extra ondersteuning vragen. De opzet was om de doelen van het nieuwe handelingsplan te realiseren voor de herfstvakantie.

Het schooljaar 2014/2015 begon op 18 augustus 2014. Op 4 september 2014 heeft de directeur klagers verzocht om C vijf dagen thuis te houden om daarmee voor C een rustmoment te creëren. Klagers hebben daar niet mee ingestemd. Op 9 september 2014 is C geschorst omdat hij betrokken was bij diverse incidenten. Dezelfde dag hebben klagers hiertegen bezwaar aangetekend. Op 11 september 2014 hebben klagers met onder meer een lid van het college van bestuur en verweerster een gesprek gevoerd over de schorsing. Naar aanleiding van dat gesprek heeft het college van bestuur klagers op 12 september 2014 schriftelijk bericht voornemens te zijn om C van school te verwijderen. Voor de periode 17 september tot 10 oktober 2014 was er een plan van aanpak opgesteld. Er was een leerkracht beschikbaar gesteld om C in de ochtend individueel te begeleiden. In de middag diende C thuis te werken. Toen bleek dat C niet werd toegelaten tot zijn klas, is C vanaf 17 september 2014 niet meer naar school gegaan.

Klagers en verweerders besloten om op 18 september 2014 een mediationtraject te starten om te komen tot een passende oplossing voor C. Dit traject is in november 2014 beëindigd. Ondertussen hadden klagers op 10 oktober 2014 bezwaar aangetekend tegen het voorgenomen besluit om C van school te verwijderen. Op 3 november 2014 is C begonnen op een nieuwe school.

3. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Artikel 8 van de Wet op het primair onderwijs (WPO) beschrijft de uitgangspunten en doelstelling van het onderwijs. Op grond van dit artikel in de WPO dient een school zorg te dragen voor een zo optimaal mogelijke pedagogische en didactische begeleiding van leerlingen.

Als een school constateert dat een leerling problemen ondervindt bij zijn cognitieve en/of sociaal-emotionele ontwikkeling, mag van de school verwacht worden dat deze daar actief mee aan de slag gaat en dat de school de ouder/verzorger daarover informeert.

De Commissie stelt vast dat de school in de periode van januari tot halverwege juni 2014 veelvuldig contact heeft gehad met klagers over de gedragsproblemen van C. In die periode zijn er twee handelingsplannen opgesteld waarin de gedragsproblemen en de aanpak daarvan zijn beschreven. Toen bleek dat er sprake was van onvoldoende gedragsverbetering is besloten om C te laten observeren. Op grond van de analyse van de observaties kwam de school op 20 juni 2014 tot de conclusie dat er nog mogelijkheden waren om C te begeleiden. Om C te kunnen begeleiden zou de school een nieuw handelingsplan opstellen en ondersteuning vragen bij het samenwerkingsverband. Gezien de forse gedragsproblematiek die was geconstateerd, had het voor de

Onderwijsgeschillen

**Landelijke
Klachtencommissie
Onderwijs**

hand gelegen dat de school voor de zomervakantie (die op 5 juli 2014 begon) een gedegen handelingsplan had opgesteld en dat had besproken met klagers. Dat is niet gebeurd. Bovendien was er geen ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband omdat klagers hierover bezwaren hadden geuit. Alhoewel het is te waarderen dat de school - zoals het zelf in het verweerschrift heeft verwoord - conform de wensen van klagers wilde handelen, had van de school meer regie verwacht mogen worden. Zeker vanaf het moment dat de school constateerde dat het gedrag van C verslechterde. In plaats van haast te maken met het handelingsplan en de benodigde ondersteuning, heeft de school klagers voorgesteld om C thuis te houden. Met klagers was de afspraak gemaakt om de periode tot de herfstvakantie te gaan gebruiken om gestelde doelen uit het handelingsplan te realiseren. Met dat uitgangspunt zijn het voorstel van de school om C vijf dagen thuis te houden en de beslissing om C te schorsen onvoldoende in overeenstemming.

In het schorsingsbesluit staat dat de schorsing is opgelegd met de intentie een rustmoment te creëren in een onveilige situatie en te komen tot een passende oplossing voor C en de andere kinderen van de groep. Niet is gebleken dat de school heeft overwogen om een alternatieve en minder verstrekkende maatregel toe te passen. Uitgaande van het proportionaliteitsbeginsel, waarbij nagegaan moet worden of de genomen maatregel in verhouding is met het doel dat men wil bereiken, had dat, mede gezien de afspraak over het realiseren van het handelingsplan, wel van de school verwacht mogen worden.

Tijdens het gesprek over de schorsing bleek dat verweerders voor C geen passende oplossing zagen binnen de school. Om die reden hebben verweerders besloten om C van school te verwijderen. Het is de Commissie niet duidelijk geworden welke verandering er is opgetreden tijdens de schorsingsperiode op grond waarvan deze uiterste maatregel noodzakelijk was. Uit het voorgenomen besluit tot verwijdering blijkt dat de school tot het inzicht was gekomen dat het niet kon voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van C. In een dergelijke situatie, waarbij een leerling niet alleen buiten de basisondersteuning, maar ook buiten het niveau van de extra ondersteuningsmogelijkheden van de school valt, geldt sinds 1 augustus 2014 dat er een ontwikkelingsperspectief voor de leerling moet worden opgesteld. Dit is nagelaten. Bovendien is niet gebleken dat verweerders voldoende inhoud hebben gegeven aan hun doelstelling om het handelingsplan tot adequate uitvoering te brengen. Het voorgenomen besluit om C te verwijderen is daarom voorbarig geweest.

Na de schorsingsperiode heeft de school voor de periode tot C naar een nieuwe school zou gaan een plan van aanpak opgesteld. Uit dat plan blijkt dat C op school en thuis onderwijs kon volgen. Daarmee heeft de school in beginsel voldaan aan de plicht om C onderwijs aan te bieden.

Al met al komt de Commissie op grond van het bovenstaande tot het oordeel dat de klacht over de begeleiding gegrond is in die zin dat de school C vanaf 20 juni 2014 onvoldoende heeft begeleid. De klacht over de schorsing en verwijdering acht de Commissie gegrond. De klacht over de zorgplicht, waar die betrekking heeft op het bieden van onderwijs gedurende de thuissituatie is naar het oordeel van de Commissie ongegrond.

Naar aanleiding van de klacht dat het schoolbestuur procedurele fouten heeft gemaakt in het kader van het opleggen van de schorsing, overweegt de Commissie als volgt. Het is de Commissie opgevallen dat de regeling schorsing en verwijdering van G de mogelijkheid biedt een leerling maximaal drie weken te schorsen, waarbij de termijn met twee keer drie weken verlengd kan worden. Ter zitting bleek dat de bestuurder zich ervan bewust was dat deze regeling aanpassing behoeft aangezien de regeling strijdig is met artikel 40c van de Wet op het primair onderwijs. In dit artikel staat dat het bevoegd gezag een leerling met opgave van redenen voor een periode van ten hoogste een week kan schorsen. Uit het schorsingsbesluit blijkt dat de schooldirecteur en niet het bevoegd gezag het schorsingsbesluit heeft genomen. Het is de Commissie niet gebleken dat de schooldirecteur op grond van een directiestatuut bevoegd was om die beslissing te nemen. Bovendien is er een schorsing opgelegd van zes in plaats van vijf dagen. Klagers hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om

bezwaar aan te tekenen tegen het besluit. Op grond van de regeling schorsing en verwijdering van G had het bevoegd gezag binnen vijf dagen na bezwaar een beslissing op bezwaar moeten nemen. Dat is niet gebeurd. De Commissie concludeert dat ten aanzien van de schorsing meerdere procedurele fouten zijn gemaakt. De klacht is op dit onderdeel gegrond.

In het kader van het zoeken van een passende oplossing voor C hebben partijen besloten tot mediation. Verweerders hebben stukken die betrekking hadden op de mediation toegevoegd aan hun verweerschrift. De Commissie heeft deze stukken buiten beschouwing gelaten. Wel heeft de Commissie kunnen vaststellen dat een van de stukken een NMI mediationovereenkomst betrof. Zo'n overeenkomst bindt partijen gebonden aan de regels van de Mediatorsfederatie Nederland (voorheen NMI: Nederlands Mediation Instituut). Op grond van artikel 7 MfN mogen partijen geen stukken aan derden - onder wie begrepen rechters of arbiters - bekend maken, indien deze stukken door een bij de mediation betrokkene tijdens of in verband met de mediation zijn geopenbaard, getoond, of anderszins bekend gemaakt. Door de stukken bij de Commissie in te dienen, hebben verweerders de overeengekomen geheimhoudingsplicht geschonden. De klacht hierover is gegrond.

4. OORDEEL VAN DE COMMISSIE

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot het oordeel dat de klachten over de begeleiding, over de schorsing en verwijdering, over de procedurele fouten en over schending van de tijdens de mediation overeengekomen geheimhouding gegrond zijn. De klacht over de zorgplicht is ongegrond.

5. AANBEVELINGEN VAN DE COMMISSIE

De Commissie heeft geen aanbevelingen anders dan hetgeen voortvloeit uit de overwegingen.

Aldus gedaan te Utrecht op 9 maart 2015 door mr. dr. L.P.M. Klijn, voorzitter,
W. Happee en drs. C.T.M. Jaartsveld, leden, in aanwezigheid van mr. A.A. Veraart, secretaris.

mr. dr. L.P.M. Klijn
voorzitter

mr. A.A. Veraart
secretaris